

بنده بارها گفته‌ام که مسئله‌ی تحریم دو جور علاج دارد: یکی رفع تحریم است، که این دست ما نیست، دست طرف مقابل است؛ یکی خنثی کردن تحریم است که این دست ما است. راه‌های خنثی کردن تحریم را پیدا کنید؛ راه‌های زیادی وجود دارد، و واقعاً میشود تحریمها را خنثی کرد بلکه حتی اگر از ظرفیتهای داخلی خوب استفاده کنیم، میشود کاری کرد که کشور در مقابل تحریم آسیب‌ناپذیر بشود.
۱۴۰۴/۱/۲۶

▼ حرف روز

شنبه دوم و دستان برتر ایران

امروز شنبه دور دوم مذاکرات غیر مستقیم ایران و آمریکا برگزار می‌شود. در بین مرحله اول و دوم این گفت‌وگوها، بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با برخی از مسئولان کشور منتشر شد. در این زمینه توجه به نکات زیر حائز اهمیت است.

درباره آنچه میان ایران و آمریکا می‌گذرد، یک تجربه پیشینی مهم و عبرت‌آموز وجود دارد؛ تجربه پیشینی از دولت آمریکا کشوری ساخته که نمی‌توان بر پایه اعتماد به آن هر گونه مذاکره‌ای را پیش برد. در تجربه گذشته، آمریکا به تعهدات خود پایبندی نشان نداده و خاصه در قضیه توافق هسته‌ای پس از مدتی از آن خارج شده است.

همین تجربیات مтраکم گذشته است که سبب می‌شود جمهوری اسلامی ایران در مذاکرات هسته‌ای با بی‌اعتمادی و بدبینی، به رویارویی جدید بنگرد. چون تجربه تلخ برجام پیش روی ماست، امروز که دور جدیدی از مذاکرات آغاز شده است، نباید اقتصاد کشور و معیشت مردم را نسبت به سیاست خارجی شرطی کنیم. شاید اثرگذاری مسائل سیاست خارجی بر روی اقتصاد کشور هیچ‌گاه به صفر نرسد و آن میزانی که اثر می‌گذارد، لزوماً منفی نیز نباشد، اما آنچه غیرمنتظره و غیر عادی به نظر می‌رسد و در مقطعی در دوره برجام، دولت وقت گرفتار آن شد، وابسته کردن وضعیت و حرکت اقتصادی کشور و حل مشکلات معیشتی مردم به تحولات سیاسی در عرصه خارجی بود.

با در نظر گرفتن تجربه تلخ گذشته و تعیین خطوط قرمز، نظام جمهوری اسلامی تصمیم گرفته است مذاکرات سیاسی سودمند برای رفع تحریم‌های ظالمانه را در دستور کار قرار دهد. مذاکراتی که به تعبیر رهبر معظم انقلاب اسلامی دور نخست آن با موفقیت انجام شد. گزارش‌ها گویای آن است که در مرحله اول گفت‌وگوهای عمان، تیم مذاکره‌کننده با ابتکار عمل، بی‌اعتماد به طرف مقابل و مصمم در پیگیری خطوط قرمز ظاهر شده است. همین عامل نیز سبب شد رهبر معظم انقلاب اسلامی، ضمن اعلام موفق بودن حرکت نظام در مرحله اول، فرمودند ما به طرف مقابل بدبین هستیم، اما به توانمندی‌های خودمان خوش‌بین هستیم.

بر خلاف فضاسازی‌های تبلیغاتی رسانه‌های معاند، جمهوری اسلامی هیچ‌گاه میز مذاکرات سودمند برای انتفاع اقتصادی ملت ایران را ترک نکرده، بلکه این طرف بدعهد غربی و خاصه دولت آمریکا بوده که به توافقات صورت گرفته پایبندی نشان نداده و عملاً مذاکرات را عقیم کرده است. با این تجربیات تلخ پیشین، جمهوری اسلامی ایران تصمیم گرفته است با ابتکار عمل و لحاظ خطوط قرمز، چارچوب مذاکرات سودمند و عزتمندانه را پیش ببرد. تقویت روابط با روسیه و عربستان در روزهای گذشته نشان داد، مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا به معنای حقیقی کلمه به فرمایش رهبر معظم انقلاب تنها یکی از ده‌ها کار وزارت خارجه است.

[عین غنوی]

▼ گزارش روز

اشتباه برجامی

در آستانه مذاکرات جدید میان ایران و آمریکا، یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها، تکرار اشتباهات گذشته درباره شرطی‌سازی اقتصاد به روند گفت‌وگوهای هسته‌ای است. تجربه برجام نشان داد، گره‌زدن مسائل اقتصادی کشور به نتایج مذاکرات، اشتباهی استراتژیک و پرهزینه است. در همین زمینه رهبر فرزانه انقلاب نیز سه‌شنبه گذشته با تأکید هشدار دادند که تکرار اشتباه شرطی‌سازی اقتصاد در برجام نباید رخ دهد.

واقعیت این است که فاصله‌ای جدی میان آغاز گفت‌وگوها و تحقق عملی نتایج آنها وجود دارد؛ در این فاصله، هرگونه خوش‌بینی اغراق‌آمیز و تلطیف کاذب انتظارات سیاسی و معطل گذاشتن کشور به مذاکرات، ممکن است نقش تنفس مصنوعی برای بازار داشته باشد، اما بدون پشتوانه واقعی، به سرعت به ضد خود تبدیل می‌شود. اگر دولت و جریان‌های سیاسی فضای کشور را بیش از حد امیدوارانه جلوه دهند؛ اما خروجی ملموسی از مذاکرات حاصل نشود، با بازگشت انتظارات منفی، بحران‌های شدیدتری در اقتصاد و بازارها شکل خواهد گرفت.

اقتصادی که به سیاست خارجی شرطی شده باشد، به شدت شکننده است. نرخ ارز و دیگر شاخص‌های مالی به مذاکرات وابسته می‌شوند و نوسانات سیاسی می‌توانند کل اقتصاد را دچار فروپاشی کنند. این دقیقاً همان هدفی است که طرف مقابل در مذاکرات دنبال می‌کند: بی‌ثبات‌سازی اقتصاد ایران از طریق شرطی‌سازی آن به مذاکرات. در چنین وضعیتی، سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به اقتصاد اعتماد نمی‌کنند و شاهد فرار سرمایه، تورم بالا، رشد منفی و نوسانات شدید خواهیم بود. از سوی دیگر، در فضای شرطی‌شده، تصمیمات اقتصادی به جای تکیه بر تحلیل‌های فنی و کارشناسی، تحت تأثیر فضای سیاسی و رقابت‌های جناحی قرار می‌گیرد. این امر موجب تضعیف نهادهایی، مانند بانک مرکزی و بورس شده و برنامه‌ریزی‌های بلندمدت را مختل می‌کند.

بنابراین، دولت باید کار اقتصاد را به مذاکرات گره نزند، برنامه‌ریزی‌ها با شرایط تحریم تدوین و عملیاتی شوند و مدیریت انتظارات را اولویت قرار دهد. انتشار اخبار خوش‌بینانه بدون پشتوانه، مانند اعلام سرمایه‌گذاری‌های سنگین خارجی، فقط به افزایش انتظارات کاذب و سپس معطل ماندن ظرفیت‌ها می‌انجامد. البته بانک مرکزی نیز باید نقش فعالی در کنترل بازار ارز و مهار شوک‌های روانی داشته باشد.

در نهایت، راه‌حل اساسی برای رهایی از این دور باطل، تقویت استقلال نهادهای اقتصادی، شفاف‌سازی سیاست‌گذاری‌ها و پرهیز از گره‌زدن معیشت مردم به نتیجه مذاکرات است. اقتصاد ایران باید از وابستگی به سیاست خارجی رها شود تا بتواند با ثبات، مسیر توسعه پایدار را طی کند.

[علی محمدی]

▼ خبر ویژه

بازی خطرناک روبیو با اتهامات بی‌پایه!

«مارکو روبیو» وزیر خارجه آمریکا، در حاشیه نشست پاریس با مقامات اروپایی درباره جنگ اوکراین، به مذاکرات هسته‌ای ایران اشاره کرد و مدعی شد، تهران از تعهدات خود تخطی کرده است. او خواستار فعال شدن سریع مکانیسم ماشه از سوی کشورهای اروپایی شد. روبیو با استناد به سفر اخیر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران، گفت: «ایران بیش از همیشه به ساخت سلاح هسته‌ای نزدیک شده است.» این در حالی است که «رافائل گروسی» مدیرکل آژانس، در مصاحبه‌ای با «لوموند» تأکید کرد: «ایران هنوز سلاح هسته‌ای ندارد و مسیر طولانی‌ای در پیش دارد.» در همین حال، نخستین دور مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا هفته گذشته در عمان برگزار شد و دور دوم این مذاکرات امروز در رم پیگیری خواهد شد.

حمله لفظی ترامپ به زلنسکی: بهترین تصمیم را نگرفت!

«دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور سابق آمریکا در نشست خبری مشترک با «جورجیا ملونی» نخست‌وزیر ایتالیا، با لحنی انتقادی به عملکرد «ولودیمیر زلنسکی» رئیس‌جمهور اوکراین در جریان جنگ با روسیه واکنش نشان داد. او اگرچه زلنسکی را مستقیماً آغازگر این درگیری ندانست، اما تأکید کرد، او نتوانسته است بهترین تصمیم‌ها را اتخاذ کند. ترامپ گفت: «از زلنسکی راضی نیستم. هیچ‌کس در این جنگ تصمیمی نگرفته که بتوان آن را بهترین نامید.» وی با مقایسه توان نظامی روسیه و اوکراین، اضافه کرد: «اگر فردی باهوش باشید، وارد جنگ با کشوری نمی‌شوید که دست‌کم بیست برابر از شما قدرتمندتر است!» ترامپ همچنین با اشاره به انتخابات سال ۲۰۲۰، گفت: «اگر من رئیس‌جمهور باقی می‌ماندم، این جنگ هیچ‌گاه آغاز نمی‌شد.» او سیاست‌های دولت «جو بایدن» را عامل بروز جنگ دانست و تأکید کرد: «زلنسکی در دستیابی به یک توافق صلح با روسیه ناکام ماند و هنوز هم به کمک‌های تسلیحاتی غرب دل بسته است.»

مسکو آماده تسهیل توافق تهران و واشنگتن

در ادامه تحرکات دیپلماتیک درباره احیای توافق هسته‌ای، «سرگئی لاوروف» وزیر خارجه روسیه، پس از دیدار با «عباس عراقچی» وزیر خارجه ایران، از آمادگی مسکو برای میانجی‌گری در مسیر توافقی جدید میان تهران و واشنگتن خبر داد. لاوروف گفت: «ما از هر تلاشی که منجر به توافقی عینی، متقابل و محترمانه برای ایران شود، حمایت می‌کنیم و آماده‌ایم از همه ظرفیت‌های خود برای تحقق آن استفاده کنیم.» این موضع در حالی اعلام شد که نخستین دور از مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا شنبه گذشته در عمان برگزار شد. مذاکراتی که به گفته منابع آگاه، در بالاترین سطح خود از زمان خروج یکجانبه آمریکا از برجام در سال ۲۰۱۸ پیگیری می‌شود. عراقچی با هیئتی بلندپایه در این گفت‌وگوها شرکت کرد و مذاکرات با حضور میانجی‌گران عمانی به مدت چند ساعت ادامه یافت.

نه خلع سلاح، نه اشغال!

«شیخ نعیم قاسم» دبیرکل حزب‌الله لبنان در یک سخنرانی صریح، با دفاع از موضع مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی، اعلام کرد، مقاومت در لبنان، واکنشی به اشغالگری رژیم صهیونیستی و ناتوانی دولت در حفاظت از مردم است. وی تأکید کرد: «مقاومت از سر اختیار نیست، بلکه واکنشی طبیعی و مشروع به تجاوزات اسرائیل است. حزب‌الله همواره بر اساس دو اصل اساسی عمل کرده است: اول ایمان به آزادی سرزمین‌های اشغالی، و دوم رویکرد ملی برای دفاع از خاک لبنان.» او با یادآوری دستاوردهای مقاومت طی چهار دهه اخیر، گفت: «اگر مقاومت نبود، امروز اشغالگر همچنان در خاک لبنان باقی می‌ماند؛ اما اکنون، با وجود حمایت گسترده غرب از تل‌آویو، اسرائیل در مرزهای جنوبی متوقف شده است.» شیخ نعیم قاسم خاطرنشان کرد، توافق آتش‌بس موجود، نتیجه مستقیم پایداری مقاومت بوده و این حزب و دولت لبنان به آن پایبند بوده‌اند، در حالی که رژیم صهیونیستی بارها تعهدات خود را نقض کرده است. وی با هشدار به مقامات رژیم صهیونیستی افزود: «تصور ضعف ما یک توهم است. مقاومت نه تنها به قدرت خود ادامه خواهد داد، بلکه گزینه‌های زیادی برای پاسخگویی دارد. صبر ما بی‌پایان نیست.»

آمریکا در تیررس انصارالله!

«یحیی سریع» سخنگوی نیروهای مسلح یمن، در میان جمعیت گسترده تظاهرکنندگان حامی فلسطین در صنعاء، از انجام عملیاتی بی‌سابقه علیه مواضع نظامی رژیم صهیونیستی و آمریکا خبر داد. او اعلام کرد، یگان موشکی یمن با شلیک موشک بالستیک «ذوالفقار»، یک هدف مهم نظامی را در نزدیکی فرودگاه «بن‌گوریون» در منطقه اشغالی «یافا» (تل‌آویو) هدف قرار داده است. وی همچنین از اجرای عملیات ترکیبی علیه ناوهای هواپیمابر آمریکایی «ترومن» و «وینسون» و چند کشتی جنگی دیگر ایالات متحده در دریای سرخ و دریای عرب خبر داد و افزود: «برای نخستین بار، ناو وینسون پس از استقرار در دریای عرب هدف گرفته شده است.» سریع در بخش دیگری از سخنانش اعلام کرد، پدافند هوایی یمن توانسته یک پهپاد پیشرفته آمریکایی از نوع «MQ-۹» را هنگام انجام عملیات شناسایی در آسمان صنعاء سرنگون کند. او هشدار داد، ادامه تجاوزات آمریکا به یمن، به افزایش واکنش‌های نظامی و مردمی منجر خواهد شد. وی گفت: «این تجاوزات نه تنها مردم یمن را عقب نمی‌نشانند، بلکه به تقویت ایستادگی و حمایت آنها از ملت فلسطین خواهد انجامید.»

«سید عباس عراقچی» وزیر خارجه کشورمان، روز پنج‌شنبه پیام مکتوب رهبر فرزانه انقلاب را در دیداری رسمی به «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه تقدیم کرد. به گفته عراقچی، این پیام حاوی دیدگاه‌های مهم رهبر معظم انقلاب درباره مسائل منطقه‌ای و همکاری‌های دوجانبه بود.

تارنمای آمریکایی «آکسیوس» در آستانه دور دوم مذاکرات «غیرمستقیم» بین ایران و آمریکا، محل دقیق برگزاری این مذاکرات را اعلام کرد. «آکسیوس» نوشت، دور دوم مذاکرات، شنبه در سفارت عمان در رم، پایتخت ایتالیا برگزار خواهد شد. پیش‌بینی می‌شود این مذاکرات دست کم پنج ساعت به طول بینجامد.

«رون درمر» وزیر امور راهبردی رژیم صهیونیستی و «دیوید بارنیا» رئیس موساد، در پاریس با «استیو ویتکاف» فرستاده خاورمیانه‌ای ترامپ دیدار خواهند کرد. رسانه صهیونیستی «واللا» به نقل از برخی منابع اعلام کرد، این دو مقام صهیونیست با هدف تأثیرگذاری بر موضع آمریکا در مذاکرات با ایران در پاریس دیدار خواهند کرد.

«باسم نعیم» از رهبران حماس، در مصاحبه با «العهد» تأکید کرد، دوره توافقی‌های موقت و جزئی که مقامات اشغالگر پیشنهاد می‌دهند، به پایان رسیده است. وی اعلام کرد، حماس آماده است تا در مذاکرات برای رسیدن به توافقی جامع که تمام شروط عادلانه را تأمین کند، شرکت کند. نعیم همچنین افزود، این گروه آماده است تا فوری وارد مذاکرات برای آزادی تمامی اسیران در ازای توقف کامل جنگ و آغاز بازسازی شود و توافقی‌های جزئی را رد کرد.

«خالد بن سلمان» وزیر دفاع عربستان، در شبکه اجتماعی «ایکس» اعلام کرد، بنا به درخواست پادشاه عربستان، با رهبر معظم انقلاب در ایران دیدار کرده است. وی افزود، در این دیدار پیام کتبی پادشاه عربستان و سلام وی به رهبر ایران را ابلاغ کرده و در خصوص روابط دوجانبه میان ایران و عربستان و مسائل مهم دو کشور رایزنی کرده است. همچنین، وی اشاره کرد، در دیدار با «مسعود پزشکیان» رئیس‌جمهور ایران، درباره تحولات منطقه و تقویت روابط دو کشور گفت‌وگو کرده‌اند.

«بلومبرگ» به نقل از مقامات اروپایی نوشت، آمریکا جزئیات طرح صلح خود را به متحدان اروپایی‌اش ارائه داده است که بر اساس آن، اراضی تحت کنترل روسیه همچنان جزء قلمرو این کشور باقی خواهد ماند. این طرح که شامل تسهیل تحریم‌ها علیه روسیه و پایان بخشیدن به پیوستن اوکراین به ناتو است، عملاً جنگ را متوقف می‌کند.

در ادامه رمزایش عملیاتی شهدای امنیت در اجرای سلسله اقدامات اطلاعاتی عملیاتی، رزمندگان قرارگاه قدس با مشارکت و همکاری اداره کل اطلاعات و فراجا و مردم و معتمدین منطقه، در سحرگاه روز جمعه مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۹، در بخش کورین شهرستان زاهدان، تعدادی از اشرار منطقه دستگیر شدند. در این عملیات، «ولی محمد شه‌بخش» سر تیم عملیاتی گروهک تروریستی جیش‌الظلم که در حوادث تروریستی سال گذشته نقش محوری داشت، به هلاکت رسید.